

Річний звіт
з основних видів діяльності
Балаклійського інклюзивно-ресурсного центру
Балаклійської районної ради Харківської області
за 2018 рік

Метою діяльності Балаклійського ІРЦ є забезпечення права дітей з особливими освітніми потребами віком від 2 до 18 років на здобуття дошкільної та загальної середньої освіти, в тому числі у закладах професійної (професійно-технічної) освіти, шляхом проведення комплексної психолого-педагогічної оцінки розвитку дитини (далі - комплексна оцінка), надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг дітям з особливими освітніми потребами (які не відвідують заклади освіти та не отримують відповідної допомоги) та забезпечення їх системного кваліфікованого супроводу.

У своїй діяльності Балаклійський ІРЦ керується Конституцією України, Конвенцією про права осіб з інвалідністю, Законами України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про дошкільну освіту», іншими актами законодавства, Положенням про інклюзивно-ресурсний центр, затвердженій Постановою Кабінету Міністрів України від 12.07.2017 № 545 зі змінами, та власним Статутом.

З 2013 року в Балаклійському районі діє районна Програма «Діти з особливими освітніми потребами», яка дає можливість створювати новий освітній простір для дітей даної категорії, а з 2017 року в районі реалізуються заходи освітнього проєкту «Розвиток інклюзивної освіти в Харківській області».

Балаклійський ІРЦ працює на постійно діючій основі в приміщенні Балаклійської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 1 ім. О.А. Тривни Балаклійської Районної ради Харківської області. Центр має приміщення, пристосовані для дітей з особливими освітніми потребами відповідно до вимог законодавства, у тому числі державних санітарних норм і правил та державних будівельних норм. Балаклійський ІРЦ складається з п'яти кабінетів: кабінет для індивідуальних та групових занять, кабінет практичного психолога, кабінет соціально-побутового орієнтування, ресурсна кімната та кабінет директора.

Центр функціонує у повному складі педагогічних працівників, а саме вчителів-логопеда, вчителя-дефектолога (олігофренопедагога), вчителя-реабілітолога та практичного психолога.

Балаклійський центр провадить діяльність з урахуванням таких принципів, як повага та сприйняття індивідуальних особливостей дітей, дотримання найкращих інтересів дитини, недопущення дискримінації та порушення прав дитини, конфіденційність, доступність освітніх послуг з раннього віку, міжвідомча співпраця.

З метою визначення особливих освітніх потреб протягом 2018 року фахівцями Балаклійського ІРЦ було проведено комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку для 103 дітей віком від 2 до 18 років.

Протягом 2018 року на базі центру психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуг отримали понад 50 дітей з особливими освітніми потребами, які не відвідують заклади освіти та не отримують відповідної допомоги.

З метою забезпечення прав дітей з особливими освітніми потребами на здобуття якісної освіти та отримання кваліфікованих психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг за місцем проживання у Балаклійському районі функціонують:

- Балаклійський дошкільний навчальний заклад (дитячий садок) № 8 компенсуючого типу, у якому функціонують 4 логопедичні групи, в яких організована корекційно-розвиткова робота для 40 дітей, які мають порушення мовлення;

- 2 логопедичні пункти, на базі яких 137 дітей з порушеннями мовлення отримують корекційно-розвиткову допомогу.

У 2018/2019 навчальному році в 9 закладах загальної середньої освіти району функціонують 10 інклюзивних класів, де навчається 12 дітей з особливими освітніми потребами, та спеціальний клас для 7 дітей з затримкою психічного розвитку.

За рекомендаціями лікарсько-консультативної комісії закладу охорони здоров'я та з урахуванням висновку висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини для 4 дітей в 3 закладах загальної середньої освіти організоване навчання за індивідуальною формою.

Таким чином, у Балаклійському районі створена система освітніх послуг для дітей з особливими освітніми потребами. Принципово важливим у цьому питанні є створення альтернативних моделей психолого-педагогічної підтримки таких дітей, механізмів для вільного вибору форм їх навчання, вивчення діапазону освітніх потреб. Успіх навчання дітей з особливими освітніми потребами визначається тісною взаємодією усіх учасників навчально-виховного процесу.

15-17 березня 2018 року в м. Київ, у Палаці дітей та юнацтва відбулася IX міжнародна виставка «Сучасні заклади освіти – 2018» та VII міжнародна виставка освіти за кордоном «World Edu – 2018» за підтримки та участі Міністерства освіти і науки України, Національної академії педагогічних наук України. Балаклійщину представляв Балаклійський інклюзивно-ресурсний центр з досвідом роботи на тему: «Організація навчання дітей з особливими освітніми потребами в умовах закладу освіти: особистісно-орієнтований та комплексні підходи» та отримав золоту медаль та диплом у номінації «Інноваційні підходи до розбудови інклюзивної освіти як умова розвитку соціальної компетентності дітей і молоді з особливими потребами» та диплом за презентацію досягнень і інноваційних пошуків у реформуванні національної сфери освіти та науки.

29 серпня 2018 року в м. Балаклія, у районному Будинку культури відбулась традиційна серпнева педагогічна конференція, яка зібрала разом освітянську спільноту Балаклійського району. Перед початком конференції проходила виставка іграшково-розвивальних експонатів та технічних новинок, в якій прийняв участь Балаклійський ІРЦ. Фахівці представили присутнім корекційно-розвитковий простір інклюзивного навчання з корекційним обладнанням сучасних методик роботи з дітьми з особливими освітніми потребами.

Протягом 2018 року фахівці Балаклійського ІРЦ продовжували вести реєстр дітей, які пройшли комплексну оцінку і перебувають на обліку в інклюзивно-ресурсному центрі, за згодою їх батьків (одного з батьків) або законних представників на обробку персональних даних неповнолітньої дитини. Станом на 23.12.2018 року на обліку перебуває 103 дитини.

Моніторинг динаміки розвитку дітей з особливими освітніми потребами шляхом взаємодії з їх батьками (законними представниками) та закладами освіти, в яких вони навчаються, було організовано для 12 дітей.

Протягом 2018 року з метою підвищення ефективності діяльності інклюзивно-ресурсних центрів, застосування єдиних підходів до комплексної оцінки розвитку дітей, оформлення журналу обліку заяв щодо проходження комплексної оцінки, створення та ведення реєстрів дітей з особливими освітніми потребами, відповідних фахівців і закладів працівники Балаклійського ІРЦ працювали в автоматизованій системі «ІРЦ», попередньо пройшовши навчання в КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти».

Фахівці Балаклійського ІРЦ взаємодіяли та надавали методичну, консультативну та психологічну допомогу батькам або законним представникам дітей з особливими освітніми потребами та педагогічним працівникам закладів дошкільної, загальної середньої освіти та інших закладів освіти, які забезпечують здобуття загальної середньої освіти, з питань організації інклюзивного навчання та особливостей організації надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг. Протягом 2018 навчального року фахівцями Балаклійського ІРЦ було надано понад 150 консультацій.

Інформаційно-просвітницьку роботу фахівці Балаклійського ІРЦ проводили шляхом проведення Круглих столів, виступів на нарадах, присвячених питанням інклюзивного навчання дітей з особливими освітніми потребами, а також шляхом висвітлення інформації про діяльність Балаклійського ІРЦ у засобах масової інформації, соціальних мережах та власному веб-сайті.

З метою підвищення кваліфікаційного рівня та фахової майстерності на базі КЗ «Харківська обласна Мала Академія наук Харківської обласної ради», КВНЗ «Харківська Академія неперервної освіти», Ресурсного центру з підтримки інклюзивної освіти фахівці Балаклійського ІРЦ приймали участь у семінарах-тренінгах, конференціях, науково-практичних заходах з питань інклюзивного навчання, а саме:

- 11 вересня 2018 року Ресурсним центром з підтримки інклюзивної освіти вперше проведено спецкурс-тренінг для директорів інклюзивно-ресурсних центрів «Організаційні питання діяльності новостворених інклюзивно-ресурсних центрів», в якому прийняла участь директор Балаклійського ІРЦ. Під час навчання вона ознайомилася з основними організаційними засадами діяльності інклюзивно-ресурсного центру, веденням документації центру відповідно до нормативної бази та вимогами до проведення комплексної оцінки дитини з особливими освітніми потребами, а також набула практичних навичок роботи в базі ІСУО;

- з 6 листопада по 8 листопада фахівці Балаклійського ІРЦ пройшли навчання на курсах підвищення кваліфікації в КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти». Під час навчання вони ознайомилися з основними організаційними засадами діяльності інклюзивно-ресурсного центру, веденням документації, особливостями розвитку та підтримки дітей з особливими освітніми потребами, відповідно до порушень та нозологій, а також набули практичних навичок щодо проведення комплексної психолого-педагогічної оцінки розвитку дитини з особливими освітніми потребами;

У 2019 році Балаклійський ІРЦ продовжуватиме працювати над основними пріоритетними напрямками, а саме: організаційній, інформаційно-аналітичній, експертно-діагностичній, надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг дітям з особливими освітніми потребами, психолого-педагогічний супровід, методична підтримка інклюзивного навчання, інформаційно-просвітницька діяльність, консультативна робота.

Виходячи з аналізу роботи в 2019 році перед Балаклійським ІРЦ постають наступні завдання:

- забезпечення своєчасного виявлення дітей з особливими освітніми потребами, що навчаються в закладах дошкільної, загальної середньої освіти;

- проведення комплексної оцінки з метою визначення особливих освітніх потреб дитини, розроблення рекомендацій щодо освітньої програми, надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг відповідно до потенційних можливостей дитини;

- надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг дітям з особливими освітніми потребами, які навчаються у закладах дошкільної, загальної середньої освіти (не відвідують заклади освіти) та не отримують відповідної допомоги;

- участь педагогічних працівників інклюзивно-ресурсного центру в командах психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами у закладах загальної середньої та дошкільної освіти, а також психолого-педагогічних комісіях спеціальних закладів загальної середньої освіти з метою моніторингу динаміки розвитку дитини не рідше, ніж двічі на рік;

- ведення реєстру дітей, які пройшли комплексну оцінку і перебувають на обліку в інклюзивно-ресурсному центрі, за згодою їх батьків (одного з батьків) або законних представників на обробку персональних даних неповнолітньої дитини;

- ведення реєстру закладів освіти, а також реєстру фахівців, які надають психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги дітям з особливими освітніми потребами за їх згодою;

- надання консультацій та взаємодія з педагогічними працівниками закладів шкільної, загальної середньої, професійної (професійно-технічної) освіти та інших закладів освіти, які забезпечують здобуття загальної середньої освіти, з питань організації інклюзивного навчання;
- надання методичної допомоги педагогічним працівникам закладів шкільної, загальної середньої освіти, батькам або законним представникам дітей з особливими освітніми потребами щодо особливостей організації надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг таким дітям;
- консультування батьків або законних представників дітей з особливими освітніми потребами стосовно мережі закладів дошкільної, загальної середньої освіти, та рахування до цих закладів;
- надання консультативної та психологічної допомоги, проведення бесід з батьками (законними представниками) дітей з особливими освітніми потребами у формуванні позитивної мотивації щодо розвитку таких дітей;
- моніторинг динаміки розвитку дітей з особливими освітніми потребами шляхом взаємодії з їх батьками (законними представниками) та закладами освіти, в яких вони навчаються;
- організація інформаційно-просвітницької діяльності шляхом проведення конференцій, семінарів, засідань за круглим столом, тренінгів, майстер-класів з питань надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг дітям з особливими освітніми потребами;
- взаємодія з місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, закладами освіти, закладами охорони здоров'я, закладами (установами) соціального захисту населення, службами у справах дітей, громадськими організаціями щодо надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг дітям з особливими освітніми потребами починаючи з раннього віку в разі потреби із залученням відповідних спеціалістів;
- підготовка звітної інформації про результати діяльності інклюзивно-ресурсного центру для засновника, відповідного структурного підрозділу з питань діяльності інклюзивно-ресурсних центрів органів управління освітою, а також аналітичної інформації для відповідного центру підтримки інклюзивної освіти.

Директор Балаклійського ІРЦ

О.В. Проценко